

TALOUSVALIOKUNNALLE

tav@eduskunta.fi

U 38/2018 vp

**Finanssiala ry:n lausuntovaltioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta**

Talousvaliokunta on 15.8.2018 pyytänyt Finanssiala ry:n asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta valtioneuvoston kirjelmästä.

Pidämme tärkeänä, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävä pääsy tietoihin, joilla edistetään vakavien rikosten ehkäisemistä, havaitsemista, tutkintaa ja syytetoimia.

Kuten valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, Suomen lainsäädäntö poliisin ja rahanpesun selvittelykeskuksen tiedonsaannin osalta on pääosin hyvä ja valmisteilla olevassa laissa pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ratkaistaan useat direktiiviehdotuksessa ehdotetut toimet kansallisten viranomaisten pääsyyn pankki- ja maksutilitietoihin. Valmisteilla oleva laki myös mahdollistaisi viranomaisille direktiiviehdotusta olennaisesti laajemman pääsyn tilejä ja niiden haltijoita koskeviin tietoihin.

Laajojen tietojensaantimahdollisuuksien vastapainona pidämme tärkeänä, että toimivaltaisten viranomaisten pääsyä tietoihin ja niiden tekemiä hakuja valvotaan direktiiviehdotuksen mukaisesti.

Hakujen kautta saatavat tiedot kuuluvat yksityisyyden suojan ja pankkisalaisuuden piiriin, joten on välttämätöntä varmistaa, että tietoja käsittelevät vain henkilöt, joilla on siihen työtehtävistä johtuva perusteltu tarve, ja tietoja käsiteltäessä noudatetaan lakia, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa eikä pankkisalaisuutta, asiakkaiden yksityiselämän suojaa ja muita perusoikeuksia tarpeettomasti vaaranneta. Koska edellä mainitut näkökohdat eivät käy selkeästi ilmi valtioneuvoston kannasta, pyydämme, että talousvaliokunta kiinnittäisi niihin huomioita lausunnossaan.

Valtioneuvoston kirjelmässä viitataan direktiiviin, jossa todetaan, että keskitettyjen pankkitilirekisterien toiminnasta vastaavien viranomaisten olisi rekisteröitävät tiedot kaikista direktiivin mukaisista tietojen käsittelyistä.

4.9.2018

Mika Linna

Valmisteilla olevassa laissa pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä esitetään, että valvontajärjestelmä muodostuisi luottolaitosten ylläpitämästä pankki- ja maksutilien tiedonhakupöytäkirjasta sekä Tullin ylläpitämästä pankki- ja maksutilirekisteristä. Direktiivin sanamuoto mahdollistaisi sen, että viranomaisten rekisteröintivelvollisuus rajoittuisi vain pankki- ja maksutilirekisteriin, jolloin tiedonhakupöytäkirjan kautta tehtävät kyselyt jäisivät kokonaan keskitetyn viranomaisseurannan ulkopuolelle.

Pankki- ja maksutilien haltijoiden oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että keskitetty viranomaisseuranta kattaa keskitettyjen rekistereiden ohella myös tiedonhakupöytäkirjat ja pyydämme, että talousvaliokunta kiinnittäisi asiaan huomiota lausunnossaan. Kysymys tulisi ratkaista joko direktiivin sanamuotoa tarkentamalla tai, elle se ole mahdollista, kansallisilla sääntelytoimilla.

FINANSSIALA RY

Päivi Pelkonen